



Teologická
fakulta
Faculty
of Theology

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

POSUDEK VEDOUCÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název diplomové práce: **Využití arteterapeutických prvků a technik artefiletiky ve výtvarné výchově na základní škole speciální**

Autor: **Bc. Luboš Mrázek**

Studijní obor: Pedagogika volného času

Forma studia: Kombinovaná

Vedoucí práce: PhDr. Ing. Marie Lhotová, Ph.D.

Datum odevzdní práce: 2014

Obsahová stránka:

Původ a inspirace k diplomové práci je oblast speciálního vzdělávání a možnosti využití výtvarné tvorby při práci s mentálně postiženými jedinci, jimiž se autor vedle rozpracování systému vzdělávání dětí s mentální retardací zabývá v první části práce. V této části charakterizuje jednotlivé stupně mentální retardace a svůj teoretický vstup vhodně rozšiřuje s ohledem na skutečnost, že s touto skupinou dětí v souvislosti se svým tématem reálně pracoval. Ve druhé kapitole se podíval na mentální postižení přes specifika psychických funkcí – vnímání, paměť, schopnost imaginace, myšlení a řeč. Přes rozbor psychických funkcí se dostává k analýze osobnosti jedince s mentálním postižením, charakterizuje emocionalitu, vůli, charakter a konečně vlastnosti motoriky.

Jako výkladový rámec pro systém arteterapeutické práce jsou vhodně využity poznatky vývoje dětské kresby dle systému Viktora Löwenfelda a dále pak jsou rozpracována teoretická východiska výtvarné výchovy a speciální výtvarné výchovy a jejich aplikace na arteterapii a artefiletiku. Arteterapeutická metodika a artefiletické techniky jsou v poslední kapitole rozpracovány se zřetelem k prostředí základní školy speciální ve formě jednotlivých témat a kazuistik sedmi dětí.

Autor vytvořil soubor speciálních výtvarných lekcí, které by měly sloužit ke kompenzaci některých symptomů mentálního postižení. Tento projekt zamýšlí aplikovat na ZŠ, PŠ a MŠ. Návrh těchto metodických postupů v podobě výtvarných lekcí pro děti s mentálním postižením na ZŠ je **cílem diplomové práce**. Návrh respektuje Rámcový vzdělávací program pro obor základní škola speciální a vzdělávací program „Škola jako rodina“ pro žáky se středně těžkým mentálním postižením. Zároveň využívá možností, které poskytuje obor artefiletika a arteterapie. Metodou byla analýza dat zdravotnické a psychologické dokumentace dětí, metoda zúčastněného pozorování a nestrukturovaného rozhovoru (neformálního), který mu umožnil zohlednění individuálních rozdílů a změn situace.

Formální stránka

Práce je rozdělena do 6 základních kapitol dále členěných, čítá 110 stran textu, text je doplněn obrázky, přílohami. Knižních zdrojů je cca 20, internetové zdroje jsou v počtu cca 10.

Závěr:

Výklady v teoretické části práce jsou stručné a srozumitelné, podávají základní informace, a to přehledně a obsahově přiléhavě, texty jsou dobře strukturované. Autor prokázal adekvátní znalosti z psychologických oborů - obecné psychologie, vývojové psychologie, psychopatologie, speciální pedagogiky i arteterapie. Oceňuji, že návrh speciálních výtvarných lekcí „Svět kolem mne“, které autor navrhl, také realizoval v rámci výuky včetně obstarání veškerých pomůcek a adekvátní formou je ve své diplomové práci popsal. Zároveň program je koncipován plně dle artefietických a arteterapeutických zásad bez chyb vyplývajících z nerespektování vývojových možností dětí, které se často v obdobných programech vyskytují. Úkoly pro děti jsou dobře zacílené na různé situace, se kterými se děti mohou setkat, a odpovídají požadavkům, které lze klást na děti se středním mentálním postižením. Popisné komentáře a reflexe k výtvarné práci jednotlivých dětí jsou zdařilé a nosné ve smyslu validity, odborně pojaté i srozumitelně prezentované.

České Budějovice 11. 5. 2014

PhDr. Ing. Marie Lhotová, Ph.D., vedoucí práce

